

ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား အသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ
 (၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေ အမှတ် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ၁၃၈၁ ခုနှစ်၊ လ ရက် ။)
 (၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ လ ရက်)

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်၊ သက်ဆိုင်ခြင်းနှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤဥပဒေကို ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား အသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤဥပဒေသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသော ရေယာဉ်၊ လေယာဉ်နှင့် စက်တပ်ယာဉ် တစ်ခုခုပေါ်၌ ဤဥပဒေပါ သိသာထင်ရှားသော အမှတ်အသားများနှင့် သိသာထင်ရှားသော အချက်ပြခြင်းများကို အသုံးပြုခြင်းအပါအဝင် နိုင်ငံတော်အတွင်း မည်သည့်နေရာ၌မဆို ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသော အမှတ်အသားများ၊ အမည်နာမများ၊ အချက်ပြခြင်းများကို အသုံးပြုခြင်းနှင့် ယင်းတို့ကို အဆင်မပြေအဖြစ်လည်းကောင်း၊ သက်သေခံကတ်ပြားများ၊ တူညီဝတ်စုံများတွင်လည်းကောင်း အသုံးပြုခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

၃။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည် -

(က) ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား ဆိုသည်မှာ အဖြူရောင်အောက်ခံပေါ်ရှိ အလယ် နေရာတွင် အလျားနှင့် အနံအတိုင်းအတာ တူညီသော အောက်ပါ ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားကို ဆိုသည်။

(ခ) လခြမ်းနီအမှတ်အသား ဆိုသည်မှာ အဖြူရောင်အောက်ခံပေါ်ရှိ အလယ် နေရာတွင် လခြမ်းနီ အမှတ်အသားပါရှိသော အောက်ပါ အမှတ်အသားကို ဆိုသည်။

(ဂ) ခရစ္စတယ်နီအမှတ်အသား ဆိုသည်မှာ အဖြူရောင်အောက်ခံပေါ်ရှိ အလယ် နေရာတွင် အနီရောင်ဘောင်ကွပ်ထားသော စတုရန်းပုံအမှတ်အသားသည် ယင်း၏ ထောင့်စွန်းပေါ်၌ ထောင်လျက်ရှိသည့် အောက်ပါအမှတ်အသားကို ဆိုသည်။

(ဃ) ကြက်ခြေဖြူအမှတ်အသား ဆိုသည်မှာ အနီရောင်အောက်ခံပေါ်ရှိ အလယ် နေရာတွင် အလျားနှင့် အနံ အတိုင်းအတာ တူညီသော အောက်ပါ အမှတ် အသားကို ဆိုသည်။

(င) အကာအကွယ်ပေးသောအမှတ်အသား ဆိုသည်မှာ ပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက် ခြင်းမှ အကာအကွယ်ရရန် အလို့ငှာ အရပ်မျက်နှာ အသီးသီးမှ ထင်ထင် ရှားရှား မြင်တွေ့ နိုင်စေရန် အရွယ်အစားကြီးမားစွာ ပြသထားသည့် ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားကို ဆိုသည်။

(စ) ဖော်ညွှန်းပြသသောအမှတ်အသား ဆိုသည်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုသည် ကြက်ခြေနီလှုပ်ရှားမှုနှင့် ပတ်သက် ဆက်နွှယ်မှု ရှိကြောင်းသိရှိစေရန် အရွယ်အစားသေးငယ်စွာ ပြသထားသည့်ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားကို ဆိုသည်။

(ဆ) သိသာထင်ရှားသော အမှတ်အသား ဆိုသည်မှာ ဂျီနီဗာသဘောတူညီချက် များနှင့် နောက်ဆက်တွဲသဘောတူညီချက်များအရ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာတပ်ဖွဲ့၊ ဆေးဘက် ဆိုင်ရာအဖွဲ့၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ယာဉ်များကို အကာအကွယ် ပေးသော အမှတ်အသားအဖြစ် အသုံးပြုသည့် ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား သို့မဟုတ် လခြမ်းနီ အမှတ်အသား သို့မဟုတ် ခရစ္စတယ်နီ အမှတ်အသားကို ဆိုသည်။

- (ဇ) သိသာထင်ရှားသော အချက်ပြခြင်းများ ဆိုသည်မှာ ဂျီနီဗာ သဘောတူညီချက်များနှင့် နောက်ဆက်တွဲသဘောတူညီချက်များအရ အကာအကွယ်ရရန် အလို့ငှာ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ တပ်ဖွဲ့များနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ် ဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြသည့် အပြာရောင်မီး အသုံးပြု၍ အချက်ပြခြင်း၊ ရေဒီယို အသုံးပြု၍ အချက်ပြခြင်းနှင့် မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း ခွဲခြားသိသာစေနိုင်သည့် အီလက်ထရောနစ် နည်းလမ်းဖြင့် အချက်ပြခြင်း စသော ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဂျီနီဗာသဘောတူညီချက်များ၏ နောက်ဆက်တွဲသဘောတူညီချက် အမှတ် ၁၊ နောက်ဆက်တွဲ(၁) အခန်း(၃)တွင် ဖော်ပြထားသည့် အချက်ပြခြင်းများကို ဆိုသည်။
- (ဈ) အသုံးပြုခွင့်ရှိသူ ဆိုသည်မှာ ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီ အမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီ အမှတ်အသား၊ ယင်းတို့၏အမည်နာမများနှင့် သိသာထင်ရှားသော အချက်ပြခြင်းများကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ အသုံးပြုရန် ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကြက်ခြေနီအသင်းတို့က ခွင့်ပြုထားသူကို ဆိုသည်။
- (ည) ဂျီနီဗာသဘောတူညီချက်များ (Geneva Conventions) ဆိုသည်မှာ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ဂျီနီဗာမြို့၌ အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော အောက်ပါ သဘောတူညီချက်များကို ဆိုသည် -
 - (၁) စစ်မြေပြင်တွင် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များမှ ဒဏ်ရာရသူများနှင့် နာမကျန်း သူများ၏အခြေအနေ ပိုမိုကောင်းမွန်ရေးဆိုင်ရာ ပထမ ဂျီနီဗာ သဘောတူညီချက်၊
 - (၂) ပင်လယ်ပြင်တွင် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များမှ ဒဏ်ရာရသူများ၊ နာမကျန်း သူများနှင့် သင်္ဘောပျက်ရာတွင် ပါဝင်သူများ၏ အခြေအနေ ပိုမိုကောင်းမွန်ရေးဆိုင်ရာ ဒုတိယ ဂျီနီဗာသဘောတူညီချက်၊
 - (၃) စစ်သုံးပန်းများအပေါ် ပြုမူဆက်ဆံခြင်းဆိုင်ရာ တတိယ ဂျီနီဗာ သဘောတူညီချက်၊
 - (၄) စစ်မက်ကာလအတွင်း အရပ်သားများအား အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ စတုတ္ထ ဂျီနီဗာ သဘောတူညီချက်။

(င) နောက်ဆက်တွဲသဘောတူညီချက်များ (Protocols) ဆိုသည်မှာ ဂျီနီဗာ သဘောတူညီချက်များ၏ နောက်ဆက်တွဲအဖြစ် ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် အောက်ပါ သဘောတူညီချက်များကို ဆိုသည် -

(၁) နောက်ဆက်တွဲသဘောတူညီချက် အမှတ် ၁ - ၁၉၇၇ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ဂျီနီဗာမြို့၌ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် နိုင်ငံတကာပါဝင်သော လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခ ဒဏ်ခံရသူများအား အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ နောက်ဆက်တွဲ သဘောတူညီချက်၊

(၂) နောက်ဆက်တွဲသဘောတူညီချက် အမှတ် ၂ - ၁၉၇၇ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ဂျီနီဗာမြို့၌ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် နိုင်ငံတကာ အရေးအခင်း မဟုတ်သော လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခဒဏ်ခံရသူများအား အကာအကွယ် ပေးခြင်းဆိုင်ရာ နောက်ဆက်တွဲ သဘောတူညီချက်၊

(၃) နောက်ဆက်တွဲသဘောတူညီချက် အမှတ် ၃ - ၂၀၀၅ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ဂျီနီဗာမြို့၌ အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် သိသာထင်ရှားသော ထပ်တိုးအမှတ်အသား သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော နောက်ဆက်တွဲ သဘောတူညီချက်။

(၄) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာတပ်ဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ထမ်းဆောင် နေသော ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ တပ်မတော် ဆေးဝန်ထမ်း တပ်ဖွဲ့ကို ဆိုသည်။

(၅) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ထမ်းဆောင် နေသော နယ်ဘက်အဖွဲ့ကို ဆိုသည်။

(၆) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ် ဆိုသည်မှာ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ကို သီးသန့် ထမ်းဆောင်နေသော ဆရာဝန်၊ သူနာပြု၊ ဆေးဘက်ပညာသည်၊ ထမ်းစင် သယ်သူ၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ် မောင်းနှင်သူ အပါအဝင် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူ အားလုံးကို ဆိုသည်။

(၇) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာအဆောက်အအုံ ဆိုသည်မှာ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ အကူ အညီပေးရန် ပြုလုပ်ထားသော ယာယီ သို့မဟုတ် အမြဲတမ်း အဆောက်အအုံကို ဆိုသည်။

(၈) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ် ဆိုသည်မှာ နယ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းနှင့် တပ်မတော် ဆေးဝန်ထမ်းတပ်ဖွဲ့ရှိ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ

ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ လူနာများနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာပစ္စည်းများကို သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် ယာဉ်ကို ဆိုသည်။

- (ထ) အမည်နာမ ဆိုသည်မှာ ကြက်ခြေနီ၊ လခြမ်းနီနှင့် ခရစ္စတယ်နီ တို့ကို မည်သည့် ဘာသာစကားဖြင့်မဆို စာသားအသုံးပြုဖော်ပြခြင်းကို ဆိုသည်။
- (ဒ) ကြက်ခြေနီအခြေခံမူများ ဆိုသည်မှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကြက်ခြေနီနှင့် လခြမ်းနီ လှုပ်ရှားမှု၏ အခြေခံမူ ခုနစ်ချက်ဖြစ်သော လူသားချင်း စာနာ ထောက်ထားခြင်း၊ ခွဲခြားမှုမရှိခြင်း၊ ကြားနေခြင်း၊ လွတ်လပ်ခြင်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအကျိုး ဆောင်ခြင်း၊ စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းနှင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်း ပျံ့နှံ့ခြင်းတို့ကို ဆိုသည်။
- (ဓ) သစ္စာမဲ့သောလုပ်ရပ် ဆိုသည်မှာ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခနှင့် သက်ဆိုင်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေ၏ စည်းမျဉ်းများအရ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုကို ရရှိခွင့် ရှိသည့် အချက်ကို အသုံးပြု၍ တစ်ဖက်သား၏ ယုံကြည်မှုကို လှည့်စား လုပ်ဆောင်သည့် လုပ်ရပ်ကို ဆိုသည်။
- (န) ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသော ကြက်ခြေနီအမှတ် အသားကို ဥပဒေနှင့်အညီ အသုံးပြုရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့ကိုဆိုသည်။
- (ပ) ဝန်ကြီးဌာန ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၊ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီး ဌာနကို ဆိုသည်။
- (ဖ) ကြက်ခြေနီအသင်း ဆိုသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)
ရည်ရွယ်ချက်

၄။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီ အမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီ အမှတ် အသားနှင့် ယင်းတို့၏ အမည်နာမများကို လေးစားမှု ရှိစေရန်နှင့် မှန်ကန်စွာ အသုံးပြုစေရန်၊
- (ခ) ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီ အမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီ အမှတ် အသားနှင့် ယင်းတို့၏ အမည်နာမများကို အလွဲသုံးမှုမဖြစ်စေရေးအတွက် တားဆီးကာကွယ်ရန်၊

(ဂ) ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီ အမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီ အမှတ်အသားနှင့် ယင်းတို့၏ အမည်နာမများကို အသုံးပြု ဆောင်ရွက်မှုများသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ ဖြစ်စေရန်။

အခန်း (၃)

ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို ဥပဒေနှင့်အညီ အသုံးပြုရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း

၅။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် -

- (က) ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးက ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနအပါအဝင် အခြားသက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကြက်ခြေနီအသင်းတို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်များက အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကြက်ခြေနီအသင်းအထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးက အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်သော ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားကို ဥပဒေနှင့်အညီ အသုံးပြုရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း ပေးရမည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ ဖွဲ့စည်းရာတွင် လိုအပ်ပါက အဖွဲ့ဝင်များအနက်မှ သင့်လျော်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် သတ်မှတ် တာဝန် ပေးနိုင်သည်။
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ ဖွဲ့စည်းသော ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့ကို လိုအပ်ပါက ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်း နိုင်သည်။

၆။ ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) ဤဥပဒေကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မူဝါဒချမှတ်ခြင်း၊
- (ခ) ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီ အမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီ အမှတ်အသားနှင့် ယင်းတို့၏ အမည်နာမများကို အသုံးပြုခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားမှုများ ပေါ်ပေါက်ပါက သက်ဆိုင်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

- (ဂ) ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီ အမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီ အမှတ်အသားနှင့် ယင်းတို့၏ အမည်နာမများကို အသုံးပြုခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အများပြည်သူအား ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသိပညာပေးနိုင်ရေးအတွက် တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာ လှုပ်ရှားမှုအသွင်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးဆောင်လမ်းညွှန်ခြင်း၊
- (ဃ) ဤဥပဒေကို အကောင်အထည်ဖော် ကျင့်သုံးမှုအား သုံးသပ်ခြင်းနှင့် ထိရောက်မှု ရှိစေရန် နည်းလမ်းချမှတ်ခြင်း၊
- (င) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က တာဝန်ပေးအပ်သည့် ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသား အသုံးပြုခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၇။ ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့သည် လိုအပ်ပါက အထောက်အကူပြုနိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

အခန်း (၄)

ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားကို အကာအကွယ်ပေးသောအမှတ်အသားအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း

၈။ ဂျီနီဗာသဘောတူညီချက်များနှင့် နောက်ဆက်တွဲ သဘောတူညီချက်များအရ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားသည့်အချိန်တွင် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာတပ်ဖွဲ့၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာအဆောက်အအုံနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များကို အကာအကွယ် ပေးထားကြောင်း သိရှိစေရန်အလို့ငှာ အကာအကွယ်ပေးသော အမှတ်အသားအဖြစ် ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားကို အရွယ်အစား ကြီးမားစွာ တပ်ဆင်အသုံးပြုရမည်။

၉။ ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားကို အကာအကွယ်ပေးသော အမှတ်အသားအဖြစ် အသုံးပြုရာတွင် -

- (က) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာတပ်ဖွဲ့သည် ငြိမ်းချမ်းသည့်အချိန်နှင့် လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားသည့်အချိန် နှစ်မျိုးလုံးတွင် မြေပြင်၊ ရေပြင်နှင့် ဝေဟင်တို့၌ ယင်း၏ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာတပ်ဖွဲ့၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ အဆောက် အအုံနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ယာဉ်များတွင် ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားကို အကာအကွယ်ပေးသော အမှတ်အသားအဖြစ် ထင်ရှားစွာ အသုံးပြုရမည်။

- (ခ) ဂျီနီဗာသဘောတူညီချက်များနှင့်အညီ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာတပ်ဖွဲ့အား အကူအညီ ပေးရန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ခွင့်ပြုလျှင် တာဝန်ပေးထားသော ဆေးဘက် ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာသယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များတွင် ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို အကာအကွယ်ပေးသော အမှတ်အသားအဖြစ် ထင်ရှားစွာ အသုံးပြုနိုင်သည်။
- (ဂ) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ တပ်ဖွဲ့မှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပုဒ်မခွဲ(ခ)အရ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာနက ခွင့်ပြုထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပေး သော ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားပါရှိသည့် လက်မောင်းပတ်ကို ဝတ်ဆင်ထား ရမည့်အပြင် ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားပါရှိသည့် သက်သေခံကတ်ပြားကိုလည်း မိမိနှင့် တစ်ပါတည်း ယူဆောင်ထားရမည်။
- (ဃ) ဝန်ကြီးဌာနသည် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားသည့်အချိန်တွင် လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခကြောင့် ဒဏ်ရာရသူနှင့် နာမကျန်းဖြစ်သူများ၊ ပင်လယ်ပြင်၌ သင်္ဘောပျက်၍ ဒုက္ခရောက်သူများကို သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးရန် သို့မဟုတ် ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု ပေးရန် တာဝန်ပေးထားသော အရပ်ဘက်မှ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဆေးကုသရေး အဖွဲ့၊ ဆေးရုံ၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံနှင့် သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များအား ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားကို အကာအကွယ်ပေးသော အမှတ်အသားအဖြစ် ထင်ရှားစွာ အသုံးပြုခွင့်ပေးရမည်။ ယင်းသို့ အသုံးပြုခွင့် ပေးရာတွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန နှင့်လည်းကောင်း၊ ကြက်ခြေနီအသင်း နှင့်လည်းကောင်း လိုအပ်သလို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။
- (င) ပုဒ်မခွဲ(ဃ)အရ တာဝန်ထမ်းဆောင်သူများသည် ဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပေးသော ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားပါရှိသည့် လက်မောင်းပတ်ကို ဝတ်ဆင်ရမည့်အပြင် ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားပါရှိသည့် သက်သေခံကတ်ပြားကိုလည်း မိမိနှင့် တစ်ပါတည်း ယူဆောင်ထားရမည်။
- (စ) ကြက်ခြေနီအသင်းသည် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားသည့်အချိန်တွင် ဆေးဘက် ဆိုင်ရာ တပ်ဖွဲ့အား အကူအညီပေးရန် တာဝန်ပေးထားသော ကြက်ခြေနီအသင်း ၏ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့နှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များအတွက် ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားကို အကာအကွယ် ပေးသော အမှတ်အသားအဖြစ် ထင်ရှားစွာ တပ်ဆင်အသုံးပြုခွင့်ပေးရမည်။

ယင်းသို့ အသုံးပြုခွင့်ပေးရာတွင် ကြက်ခြေနီအသင်းသည် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် လိုအပ်သလို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဆ) ပုဒ်မခွဲ(စ)အရ တာဝန်ထမ်းဆောင်သူသည် ကြက်ခြေနီအသင်းက ထုတ်ပေးသော ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားပါရှိသည့် လက်မောင်းပတ်ကို ဝတ်ဆင်ရမည့်အပြင် ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား ပါရှိသည့် သက်သေခံ ကတ်ပြားကိုလည်း မိမိနှင့် တပါတည်း ယူဆောင်ထားရမည်။

အခန်း (၅)

ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားကို ဖော်ညွှန်းပြသသောအမှတ်အသားအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း

၁၀။ ကြက်ခြေနီအသင်းသည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုကို ကြက်ခြေနီ လှုပ်ရှားမှုနှင့် ပတ်သက်ဆက်နွှယ်မှုရှိကြောင်း ဖော်ညွှန်းပြသရာတွင် ကြက်ခြေနီ အမှတ် အသားကို လူပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုကို လိုက်၍ အချိုးကျ အရွယ်အစား သေးငယ်စွာ တပ်ဆင် အသုံးပြုရမည်။

၁၁။ ကြက်ခြေနီအသင်းသည် -

(က) ငြိမ်းချမ်းသည့်အချိန်နှင့် လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားသည့်အချိန် နှစ်မျိုးလုံး တွင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုသည် ကြက်ခြေနီ အသင်းနှင့် ဆက်နွှယ်မှုရှိကြောင်း ပြသရန် အလို့ငှာ ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားကို ကြက်ခြေနီ အသင်း၏အမည် သို့မဟုတ် ကြက်ခြေနီအသင်း အမည်၏ အတိုကောက်စာလုံး ပါဝင်စေလျက် လူပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုကိုလိုက်၍ အချိုးကျ အရွယ်အစား သေးငယ်စွာ အသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုခြင်း၊

(ခ) ငြိမ်းချမ်းသည့်အချိန်တွင် ဒဏ်ရာရသူနှင့် ဖျားနာသူများကို အခမဲ့ပြုစုကုသမှု ပေးရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သတ်မှတ်တာဝန်ပေးထားသည့် သူနာတင်ယာဉ်အဖြစ် အသုံးပြုသောယာဉ်ကို ခွဲခြားသိရှိနိုင်ရန်လည်းကောင်း၊ အကူအညီပေးရေး စခန်း ကို အမှတ်အသားပြုနိုင်ရန်လည်းကောင်း အချိန်အကန့်အသတ် တစ်ခုအတွက် ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားကို အသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုချက်အဖြစ် ခွင့်ပြုခြင်း။

၁၂။ ကြက်ခြေနီအသင်းသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ချိန်တွင် သဘာဝဘေးဒဏ် ခံရသူများကို ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကူအညီပေးရေး ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားကို ဖော်ညွှန်းပြသသော အမှတ်အသားအဖြစ် ပုဒ်မ ၁၀ နှင့် အညီ အရွယ်အစား သေးငယ်စွာ တပ်ဆင်အသုံးပြုရမည်။ ထိုသို့ အသုံးပြုသည့်အခါ ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားနှင့်အတူ ကြက်ခြေနီအသင်း၏ အမည် သို့မဟုတ် ကြက်ခြေနီအသင်း အမည်၏ အတိုကောက်စာလုံး ပါဝင်စေလျက် အသုံးပြုရမည်။

၁၃။ မြန်မာနိုင်ငံ ပိုင်နက်နယ်နိမိတ် အတွင်းတွင် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု လုပ်ငန်း များ လာရောက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော အခြားနိုင်ငံများမှ အမျိုးသား ကြက်ခြေနီအသင်းများ သည် ကြက်ခြေနီအသင်း၏ သဘောတူညီမှုဖြင့် သတ်မှတ်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအတိုင်း ယင်းတို့၏ ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား ပါရှိသည့် အသင်းတံဆိပ်ကို ဖော်ညွှန်းပြသသော အမှတ်အသားအဖြစ် အသုံးပြုခွင့်ရှိသည်။

အခန်း (၆)

လခြမ်းနီ အမှတ်အသားနှင့် ခရစ္စတယ်နီ အမှတ်အသားကို အသုံးပြုခြင်း

၁၄။ မြန်မာနိုင်ငံ ပိုင်နက်နယ်နိမိတ် အတွင်းတွင် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု လုပ်ငန်း များ လာရောက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော အခြားနိုင်ငံများမှ အမျိုးသား လခြမ်းနီ သို့မဟုတ် ခရစ္စတယ်နီ အသင်းများသည် ကြက်ခြေနီအသင်း၏ သဘောတူညီမှုဖြင့် သတ်မှတ်သည့် စည်းကမ်းချက်များအတိုင်း ယင်းတို့၏ လခြမ်းနီ အမှတ်အသား သို့မဟုတ် ခရစ္စတယ်နီ အမှတ်အသားပါရှိသည့် အသင်းတံဆိပ်ကို ဖော်ညွှန်းပြသသော အမှတ်အသားအဖြစ် အသုံးပြု ခွင့်ရှိသည်။

အခန်း (၇)

နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများက အသုံးပြုခြင်း

၁၅။ ဂျီနီဗာသဘောတူညီချက်များနှင့် နောက်ဆက်တွဲ သဘောတူညီချက်များနှင့်အညီ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကြက်ခြေနီကော်မတီ (ICRC)၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကြက်ခြေနီနှင့် လခြမ်းနီအသင်းများ ဖက်ဒရေးရှင်း(IFRC) နှင့် ယင်းတို့က အခွင့်အာဏာပေးထားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို ယင်းတို့၏ လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှု ဆိုင်ရာ

လုပ်ငန်းများ အားလုံးကို အဆင်ပြေချောမွေ့စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အလို့ငှာ သိသာထင်ရှားသော အမှတ်အသားများကို လည်းကောင်း၊ ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသား သို့မဟုတ် ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသားနှင့် လခြမ်းနီ အမှတ်အသားတို့ ပါရှိသော ယင်းတို့၏ အဖွဲ့အစည်းတံဆိပ်ကို လည်းကောင်း အသုံးပြုနိုင်သည်။

အခန်း (၈)

ကြက်ခြေနီအသင်း၏ တာဝန်

၁၆။ ကြက်ခြေနီအသင်း၏တာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီ အမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီ အမှတ်အသားနှင့် ယင်းတို့၏ အမည်နာမများအား အသုံးပြုမှုကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း၊
- (ခ) ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီ အမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီ အမှတ်အသားနှင့် ယင်းတို့၏ အမည်နာမများအား အလွဲသုံးမှုအပေါ် လိုအပ်သလို အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူအညီရယူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဂ) ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီ အမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီ အမှတ်အသားနှင့် ယင်းတို့၏ အမည်နာမများကို လေးစားစေရေးနှင့် ယင်းတို့ကို အသုံးပြုရာတွင် ဤဥပဒေနှင့်အညီ အသုံးပြုစေရေးတို့အတွက် အများပြည်သူကို အသိပညာပေးခြင်းနှင့် ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဃ) ကြက်ခြေနီအသင်းက အသုံးပြုသော ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီ အမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီအမှတ်အသားနှင့် ယင်းတို့၏ အမည်နာမများကို အသုံးပြု ဆောင်ရွက်မှုများသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့် အညီ ဖြစ်စေရန် ကြီးကြပ်ခြင်း၊
- (င) ဤဥပဒေပါ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန နှင့် ဝန်ကြီးဌာနတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(စ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့နှင့် ဝန်ကြီးဌာနတို့က အခါအားလျော်စွာ ပေးအပ်သော တာဝန်များကို ကြက်ခြေနီ အခြေခံမူများနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ ထမ်းဆောင်ခြင်း။

**အခန်း (၉)
တားမြစ်ချက်များ**

၁၇။ မည်သူမျှ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားသည့်အချိန်တွင် သိသာထင်ရှားသော အမှတ်အသား သို့မဟုတ် သိသာထင်ရှားသော အချက်ပြခြင်းများကို အသုံးပြု၍ သစ္စာမဲ့သော လုပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ခြင်း သို့မဟုတ် ကျူးလွန်ရန် အမိန့်ပေးခြင်း မပြုရ။

၁၈။ အသုံးပြုခွင့်ရှိသူ မည်သူမှအပ ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီ အမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီ အမှတ်အသား၊ ယင်းတို့၏အမည်နာမများ သို့မဟုတ် သိသာထင်ရှားသော အချက်ပြခြင်းများကို ဤဥပဒေပါ ရည်ရွယ်ချက် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိသည့်ကိစ္စရပ်တွင် အသုံးမပြုရ။

၁၉။ ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီအမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီအမှတ်အသား၊ သို့မဟုတ် ယင်းတို့၏ အမည်နာမကိုဖြစ်စေ၊ ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသား သို့မဟုတ် လခြမ်းနီအမှတ်အသား သို့မဟုတ် ခရစ္စတယ်နီအမှတ်အသားကို တုပ၍ဖြစ်စေ၊ ယင်းတို့၏ အမည်နာမကို မည်သည့် ဘာသာစကားဖြင့်မဆို ဘာသာပြန်ဆို၍ ဖြစ်စေအသုံးပြုနေ သောသူများသည် ဤဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပြီးချိန်မှစ၍ ဆက်လက်အသုံးမပြုရ။

၂၀။ ဤဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပြီး တစ်နှစ်အတွင်း ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီ အမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီအမှတ်အသား၊ သို့မဟုတ် ယင်းတို့၏ အမည်နာမကို တုပ၍ဖြစ်စေ၊ မည်သည့် ဘာသာစကားဖြင့်မဆို ဘာသာပြန်ဆို၍ ဖြစ်စေ အသုံးပြုနေသောသူများသည် မိမိတို့၏ ကုန်ပစ္စည်းများကို ဈေးကွက်မှ ပြန်လည်သိမ်းဆည်းရမည်။

၂၁။ အသုံးပြုခွင့်ရှိသူမှအပ မည်သူမျှ ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီ အမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီ အမှတ်အသား၊ ယင်းတို့၏ အမည်နာမများ သို့မဟုတ် သိသာထင်ရှားသော အချက်ပြခြင်းများကို အသုံးမပြုရ။

၂၂။ မည်သူမျှ ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီအမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီ အမှတ်အသား၊ ယင်းတို့၏ အမည်နာမများ သို့မဟုတ် သိသာထင်ရှားသော အချက်ပြခြင်းများနှင့် ခွဲခြားမရအောင် တူညီသော၊ မှားယွင်းနိုင်သော သို့မဟုတ်

ဆင်တူယိုးမှား ဖြစ်စေနိုင်သော အဆင်အခြေကိုဖြစ်စေ သို့မဟုတ် ပုံသဏ္ဍာန် အချက်ပြခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ အမှတ်အသားကို ဖြစ်စေ၊ စကားလုံးကိုဖြစ်စေ အသုံးမပြုရ။

၂၃။ မည်သူမျှ ကြက်ခြေဖြူ အမှတ်အသားကို မည်သည့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့်မျှ အသုံးမပြုရ။

အခန်း(၁၀)

ပြစ်မှု ပြစ်ဒဏ် များ

၂၄။ မည်သူမဆို

(က) ပုဒ်မ ၁၇ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို အနည်းဆုံး သုံးနှစ်မှ အများဆုံး ဆယ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မ ၁၇ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ရာတွင် လူတစ်ဦး တစ်ယောက် သို့မဟုတ် လူအများအား အပြင်းအထန် နာကျင်စေလျှင် ထိုသူကို နှစ်၂၀ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည်။

(ဂ) ပုဒ်မ ၁၇ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ရာတွင် လူတစ်ဦး တစ်ယောက် သို့မဟုတ် လူအများအား သေစေလျှင် ထိုသူအား သေဒဏ် ချမှတ်ရမည်။

၂၅။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၁၈၊ ၁၉၊ ၂၀ ပါတားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို သုံးနှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ အနည်းဆုံး ကျပ်နှစ်သိန်းမှ အများဆုံး ကျပ်ဆယ်သိန်းထိ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၂၆။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၁ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ အနည်းဆုံး ကျပ်ငါးသိန်းမှ အများဆုံး ကျပ်ဆယ်သိန်းထိ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၂၇။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၂ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ အနည်းဆုံး ကျပ်နှစ်သိန်းမှ အများဆုံး ကျပ်ငါးသိန်းထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၂၈။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၃ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ခြောက်လထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ အနည်းဆုံး ကျပ်တစ်သိန်းမှ အများဆုံး ကျပ်သုံးသိန်းထိ ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း (၁၁)

အထွေထွေ

၂၉။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ဂျီနီဗာ သဘောတူညီချက်များနှင့် နောက်ဆက်တွဲ သဘောတူညီချက် များတွင် သတ်မှတ်ထားသည့် သိသာထင်ရှားသော အမှတ်အသားများ အသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ အများပြည်သူက သိရှိလိုက်နာ စေရေးအတွက် အသိပညာပေးရန်နှင့် ယင်းအမှတ်အသားများကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်းမှ ကြိုတင်ကာကွယ်ရန် သင့်လျော်သည့် အစီအမံများ ချမှတ် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၀။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ဂျီနီဗာ သဘောတူညီချက်များနှင့် နောက်ဆက်တွဲ သဘောတူညီချက်များတွင် သတ်မှတ်ထားသည့် သိသာထင်ရှားသော အမှတ်အသားများ အသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ တပ်မတော်နှင့် ယင်းတို့၏ လက်အောက်ရှိ တပ်ဖွဲ့များက သိရှိလိုက်နာစေရေးအတွက် အသိပညာပေးရန်နှင့် ယင်း အမှတ်အသားများကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်းမှ ကြိုတင်ကာကွယ်ရန် သင့်လျော်သည့် အစီအမံများ ချမှတ်ဆောင်ရွက် ရမည်။

၃၁။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့၏ -

- (က) ရုံးလုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ခ) ကုန်ကျစရိတ်များကို ကျခံရမည်။

၃၂။ ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို အသုံးပြုရန် မသင့်လျော်သော အခြေအနေ တစ်ရပ်ရပ်၌ ကြက်ခြေနီအသင်းသည် ကြက်ခြေနီ အမှတ်အသား အစား ခရစ္စတယ်နီ အမှတ်အသားကို ဂျီနီဗာ သဘောတူညီချက်များနှင့် နောက်ဆက်တွဲ သဘောတူညီချက်များနှင့်အညီ ယာယီ အသုံးပြုနိုင်သည်။ ယင်းသို့ အသုံးပြုခြင်းသည် ယာယီမျှသာ ဖြစ်ပြီး သင့်လျော်သော အချိန် ကာလ ကုန်ဆုံးလျှင် ယင်းအသုံးပြုခြင်းကို ရပ်စဲရမည်။

၃၃။ ဤဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၆၊ ပုဒ်မ ၂၇ နှင့် ပုဒ်မ ၂၈ တို့ပါ ပြစ်မှုများကို ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြစ်မှုများအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

၃၄။ ဤဥပဒေအရ ပြစ်မှုတစ်ခုခုဖြင့် တရားစွဲဆိုရာတွင် ဝန်ကြီးဌာန၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ကို ရယူရမည်။

- ၃၅။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် -
- (က) ဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။
 - (ခ) ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကြက်ခြေနီ အသင်းတို့သည် အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၃၆။ The Geneva Convention Implementing Act (India Act XIV, 1936) ကို ဤဥပဒေဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ပြည်ထောင်စု သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ် လက်မှတ်ရေးထိုး သည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား အသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေရေးဆွဲခြင်း ရည်ရွယ်ချက်

ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

- (က) ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီအမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီအမှတ်အသား နှင့် ယင်းတို့၏အမည်နာမများကို လေးစားမှုရှိစေရန်နှင့် မှန်ကန်စွာ အသုံးပြုစေရန်၊
- (ခ) ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီအမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီအမှတ်အသား နှင့် ယင်းတို့၏အမည်နာမများကို အလွဲသုံးမှုမဖြစ်စေရေးအတွက် စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းသတ်မှတ်ရန်၊
- (ဂ) ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား၊ လခြမ်းနီအမှတ်အသား၊ ခရစ္စတယ်နီအမှတ်အသား နှင့် ယင်းတို့၏အမည်နာမများကို အသုံးပြု ဆောင်ရွက်မှုများသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ ဖြစ်စေရန်။

ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား အသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေရေးဆွဲခြင်း ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

၁။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအားလုံး(၁၉၆)နိုင်ငံက လက်ခံ အတည်ပြုထားသော ၁၉၄၉ခုနှစ်၊ ဂျီနီဗာသဘောတူညီချက်များ (ဂျီနီဗာကွန်ဗင်းရှင်း လေး ခု)ကို ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုး လက်ခံအတည်ပြုထားသည့် စာချုပ်ဝင်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ စာချုပ်ပါတာဝန်များကို အကောင်အထည်ဖော် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် တာဝန် ရှိပါသည်။ အဆိုပါ ဂျီနီဗာကွန်ဗင်းရှင်းလေးခုမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

- (က) ပထမ ဂျီနီဗာကွန်ဗင်းရှင်း- စစ်မြေပြင်တွင် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များမှ ဒဏ်ရာရ သူများနှင့် နာမကျန်းသူများ၏ အခြေအနေပိုမိုကောင်းမွန်ရေးအတွက် ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့စွဲပါ ဂျီနီဗာသဘောတူညီချက်၊
- (ခ) ဒုတိယ ဂျီနီဗာကွန်ဗင်းရှင်း- ပင်လယ်ပြင်တွင် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များမှ ဒဏ်ရာရသူများ၊ နာမကျန်းသူများနှင့် သင်္ဘောပျက်ရာတွင် ပါဝင်သူများ၏ အခြေအနေပိုမို ကောင်းမွန်ရေးအတွက်၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့စွဲပါ ဂျီနီဗာသဘောတူညီချက်၊
- (ဂ) တတိယ ဂျီနီဗာကွန်ဗင်းရှင်း - စစ်သုံးပန်းများအပေါ် ပြုမူဆက်ဆံခြင်းနှင့် သက် ဆိုင်သော ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက် နေ့စွဲပါ ဂျီနီဗာသဘောတူညီချက်၊
- (ဃ) စတုတ္ထ ဂျီနီဗာကွန်ဗင်းရှင်း - စစ်မက်ကာလအတွင်း အရပ်သားများအား အ ကာအကွယ်ပေးခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်သော ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက် နေ့စွဲပါ ဂျီနီဗာသဘောတူညီချက်၊

၂။ အဆိုပါဂျီနီဗာကွန်ဗင်းရှင်းများကို အရင်းခံ၍ (ကွန်ဗင်းရှင်းလေးခုလုံး၏ ဘုံပြဋ္ဌာန်းချက် အပိုဒ် ၁ နှင့် ပထမကွန်ဗင်းရှင်း၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် အပိုဒ်၅၄ တို့အရ) နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ဥပဒေသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်း အသက်ဝင်စေလျက် ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို အကာအကွယ် ပေးရမည့် တာဝန်ရှိပါသည်။

၃။ ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို အကာအကွယ်ပေးထားသော ဥပဒေမရှိသည့် အတွက် ယင်းကို လွဲမှားစွာ အသုံးပြုမှုများ နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ နှစ်ပေါင်းများစွာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး ဆက်လက်ပေါ်ပေါက်နေဆဲလည်းဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံသားများ အနေဖြင့်လည်း ကြက်ခြေနီ

အမှတ်အသားကို မည်သူမဆို အသုံးပြုနိုင်သည့် အများပိုင် အမှတ်အသားအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဆေးဝါးကုသမှုနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အမှတ်အသားအဖြစ်လည်းကောင်း လွဲမှားစွာနားလည်ထားကြပါသည်။ ထိုသို့လွဲမှားသော နားလည်မှုများကြောင့် နိုင်ငံအတွင်း၌ သဘာဝဘေးနှင့် စစ်ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်သည့်အခါ ကယ်ဆယ်ရေး၊ အကူအညီပေးရေးများကို အဖွဲ့လိုက်ဖြစ်စေ တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်ကြသည့်အခါ ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို အသုံးပြုခွင့်မရှိသူများက အသုံးပြုခြင်းများဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ထိုသို့ ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို လွဲမှားစွာ အသုံးပြုမှုများ တနည်း အလွဲသုံးစားပြုမှုများ များပြားလာခြင်းကြောင့် ကြက်ခြေနီအမှတ်အသား၏ အကာအကွယ်ပေးနိုင်သည့်တန်ဖိုး ယုတ်လျော့ကျဆင်းလာကာ ကြက်ခြေနီကို ပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက်ခံရသော မလိုလားအပ်သည့် အကျိုးဆက်များ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည်။ (ဥပမာ- လောက်ကိုင်တွင် ကြက်ခြေနီယာဉ်တန်းတိုက်ခိုက်ခံရမှု)

၄။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နိုင်ငံတော်အတွင်း ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေပါ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ အသုံးပြုကြစေရန်နှင့် စည်းကမ်းနှင့်မညီသော အသုံးပြုမှုများကို အရေးယူသွားနိုင်ရန် ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို အကာအကွယ်ပေးသည့် ဥပဒေတစ်ရပ် ဆောလျင်စွာ ပြဋ္ဌာန်းပေးရန် လိုအပ်လာပါသည်။ (မှတ်ချက်- ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကိုသာမက ကြက်ခြေနီအမည်နာမကိုပါအကာအကွယ်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မဟုတ်ပါက တစ်ဦးချင်းပုဂ္ဂိုလ်များ ၊ အဖွဲ့အစည်းများက ရည်ရွယ်ချက်အမျိုးမျိုးဖြင့် အသုံးပြုမှုများ ရှိလာနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ-ကြက်ခြေနီသုပ်၊ ကြက်ခြေနီလိမ်းဆေးရည် စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်)

၅။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေအရ ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို အကာအကွယ်ပေးသော အမှတ်အသားအဖြစ် သော်လည်းကောင်း၊ ဖော်ညွှန်းပြသသော အမှတ်အသားအဖြစ်လည်းကောင်း ရည်ရွယ်ချက်နှစ်မျိုးဖြင့် အသုံးပြုပါသည်။

၆။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို စစ်မက်ပဋိပက္ခ ကာလတွင် ဂျီနီဗာကွန်ဗင်းရှင်းများနှင့်အညီ အကာအကွယ်ပေးသော အမှတ်အသားအဖြစ် တပ်မတော်ဆေးဝန်ထမ်းတပ်ဖွဲ့နှင့် ယင်းအားကူညီရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အရပ်ဘက် (နယ်ဘက်)ဆေးဝန်ထမ်းများနှင့် ကြက်ခြေနီဆေးဝန်ထမ်းများကိုသာ အသုံးပြုခွင့်ပေးခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်ပါသည်။

၇။ ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို ဖော်ညွှန်းပြသသော အမှတ်အသားအဖြစ် ကြက်ခြေနီ အသင်းကိုသာ နည်းလမ်းတကျ အသုံးပြုရန် ဤဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းပေးထားပါသည်။

၈။ တပ်မတော်ဆေးဝန်ထမ်းတပ်ဖွဲ့၊ ကြက်ခြေနီအသင်းနှင့် ကြက်ခြေနီအဖွဲ့အစည်းများမှ အပ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်၊ မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းမှ ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို မည်သည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်မဆို မည်သည့်နည်းလမ်းများနှင့်မျှ (ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းလမ်းအပါအဝင်) အသုံးပြုရန် ဤဥပဒေက ခွင့်ပြုထားခြင်းမရှိပါ။

၉။ ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို သစ္စာမဲ့စွာအသုံးပြုခြင်း ၊ တုပအသုံးပြုခြင်း၊ သုံးခွင့်မရှိဘဲ အသုံးပြုခြင်းနှင့် စည်းကမ်းမဲ့အသုံးပြုခြင်းအပါအဝင် အလွဲသုံးစားပြုခြင်းများကို ဤဥပဒေက တားမြစ်ထားပြီး တားမြစ်ချက်ချိုးဖောက်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်များကိုလည်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲရည်ညွှန်းကိုးကားချက်များ

၁။ ကွန်ဗင်းရှင်း လေးခုလုံး၏ ဘုံပြဋ္ဌာန်းချက် အပိုဒ်-၁

စာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် ဤကွန်ဗင်းရှင်းကို မည်သည့်အခြေအနေမျိုးတွင်မဆို လေးစားလိုက်နာရမည်ဖြစ်ပြီး အများက လေးစားလိုက်နာကျစေရေးအတွက်လည်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂။ ပထမကွန်ဗင်းရှင်း၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်အပိုဒ်-၅၄

အကယ်၍ စာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများ၏ ပြဋ္ဌာန်းပြီးဥပဒေ၌ လုံလောက်မှုမရှိပါက စာချုပ်ဝင်နိုင်ငံများသည် ဤကွန်ဗင်းရှင်း၏ အပိုဒ်-၅၃အရ ရည်ညွှန်းဖော်ပြထားသည့် အလွဲသုံးစားပြုလုပ်မှုများကို ကာကွယ်တားဆီးရန်နှင့် အရေးယူအပြစ်ပေးရန် လိုအပ်သော အရေးယူမှုများကို အမြဲတစေဆောင်ရွက်ရမည်။

၃။ လခြမ်းနီအမှတ်အသားနှင့် ခရစ္စတယ်နီအမှတ်အသားတို့ကို ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းရသည့် အကြောင်းအရင်း

လခြမ်းနီအမှတ်အသားနှင့် ခရစ္စတယ်နီအမှတ်အသားတို့သည် ၁၉၄၉ခုနှစ် ဂျီနီဗာ ကွန်ဗင်းရှင်းများနှင့် ယင်းတို့၏ နောက်ဆက်တွဲ ပရိတိုကောလ်များအရ ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားနှင့် အဆင့်အတန်းတူညီသော အမှတ်အသားများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ယင်းတို့သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကြက်ခြေနီနှင့် လခြမ်းနီလှုပ်ရှားမှုတွင် ကြက်ခြေနီနှင့်အတူ ပါဝင်နေသည့်အတွက် ယင်းအမှတ်အသားများကိုလည်း အကာအကွယ်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်တွင် ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကိုသာ အသုံးပြုရန်မှန်သော်လည်း အခြားသော အမျိုးသားအသင်းများက မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းနှင့်အတူပူးပေါင်း၍ နိုင်ငံအတွင်း လူသားချင်းစာနာမှု လုပ်ငန်းများကို လာရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းများရှိသည်ဖြစ်ရာ ယင်းအမှတ်အသားများကိုလည်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေပါ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ ဖြစ်စေရေးအတွက် အကာအကွယ်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကြက်ခြေနီနည်းတူ လခြမ်းနီနှင့် ခရစ္စတယ်နီတို့ကိုလည်း အမှတ်အသားကိုသာမက အမည်နာမအား စာသားဖြင့် ဖော်ပြခြင်းကိုလည်း အကာအကွယ်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။

၄။ ကြက်ခြေဖြူကို ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းရသည့် အကြောင်းအရင်း

အဖြူရောင်အောက်ခံပေါ်ရှိ ကြက်ခြေနီသည် အနီရောင်အောက်ခံပေါ်ရှိ ကြက်ခြေဖြူ မှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အနီရောင်အောက်ခံပေါ်ရှိ ကြက်ခြေဖြူအမှတ်အသားသည် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံတော်အလံဖြစ်ပြီး ယင်းကို အရောင်ပြောင်းပြန် ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ် ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကြက်ခြေနီ၏ မူလအစဖြစ်သော ကြက်ခြေဖြူကို ကြက်ခြေနီနှင့် ထင်ရောင်ထင်မှား အသုံးပြုခြင်းမျိုး မရှိစေရန်နှင့် အထူးသဖြင့် ကုန်သွယ်မှုနှင့်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေး၊ စီးပွားရေးကိစ္စရပ်များတွင် အမှတ်တံဆိပ်အဖြစ် အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ဆွစ်ဇာ လန်နိုင်ငံကို ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိစေရန်အတွက် အနီရောင်အောက်ခံပေါ်ရှိ ကြက်ခြေဖြူအမှတ် အသား အသုံးပြုခြင်းကို ဂျီနီဗာကွန်ဗင်းရှင်းက(ပထမဂျီနီဗာကွန်ဗင်းရှင်း အပိုဒ်၅၃ အရ) တားမြစ်ထားခြင်းကြောင့် ဤဥပဒေတွင် ထည့်သွင်းတားမြစ်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၅။ သိသာထင်ရှားသော အချက်ပြခြင်းများကို ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းရသည့် အကြောင်းအရင်း

သိသာထင်ရှားသော အချက်ပြခြင်းများသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မြို့ပြလေကြောင်း အဖွဲ့(အိုင်စီအေအို)က သတ်မှတ်သည့် လေယာဉ်များတွင် အပြာရောင်မီး အသုံးပြု အချက် ပြခြင်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပင်လယ်ရေကြောင်းအဖွဲ့(အိုင်အမ်အို)က သတ်မှတ်သည့် ရေယာဉ်များတွင် နိုင်ငံတကာအချက်ပြကုန်များ အသုံးပြု အချက်ပြခြင်းနှင့် အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ ကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂ(အိုင်တီယူ)က သတ်မှတ်သည့် အီလက်ထရောနစ် နည်းလမ်းဖြင့် ရေဒီယိုအချက်ပြစနစ် အသုံးပြု အချက်ပြခြင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ မော်တော် ယာဉ်များတွင် အပြာရောင် မှိတ်တုတ်မီး အသုံးပြု အချက်ပြခြင်းလည်း အပါအဝင်ဖြစ်ပါသည်။ ပရိုတိုကောလ် - ၁ အရ (မှတ်ချက် - ပရိုတိုကောလ်-၁ အပိုဒ်၁၈နှင့် ယင်း၏ နောက်ဆက် တွဲ(၁) အခန်း(၃)တို့အရ) ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ပရိုတိုကောလ် များကို လက်မှတ်ရေးထိုးထားခြင်း မရှိသေးသော်လည်း အထက်ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် မှုရှိပြီးဖြစ်သည့်အတွက် ဤဥပဒေတွင် ယင်းကိုထည့်သွင်း ပြဋ္ဌာန်း ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။